

[Finansministeren.]

der oprindelig fremsattes, heller ikke animerede til nogen stærk prisregulerende Virksomhed inden for Forbrugsforeningerne — med prisregulerende Virksomhed tænker jeg paa Ansættelsen af Priserne i det daglige Salg over Disken. Ogsaa her frembyder det Forslag, der nu er fremsat, set ud fra kooperative Synspunkter — jeg vil tro, man vil anerkende det fra alle Sider, ogsaa ud fra almindelig samfundsmæssige Synspunkter — en Fordel. Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen rørte ved begge disse Forhold, og det forekommer mig, han gjorde det ganske med Rette. Det er derfor min Opfattelse, at man heller ikke fra kooperativ Side behøver at nære nogen virkelig Bekymring med Hensyn til det Forslag, her er fremsat, selv om jeg skal give det ærede Medlem Hr. Korsgaard Ret i, at den nu af Flertallet foreslaaede Beskatning sikkert vil indbringe et væsentligt større Skattebeløb end det, som det først fremsatte Forslag vilde indbringe.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard har Ret i, at det er Det konservative Folkeparti, der, om jeg saa maa sige, har sat mig paa Sporet med Hensyn til Udformningen af det Forslag, der her er fremsat. Det var fra Det konservative Folkepartis Side, nærmere sagt vel fra det ærede Medlem Hr. Korsgaards Side, at den Tanke fremkom at sætte Overskuddet i Forhold til den dividendeberettigede Del af Omsætningen. Men naar det er Tilfældet, saa er det saa meget mere beklageligt, at man slet ikke fra konservativ Side har taget Konsekvensen af denne Tanke. Det ligger allerede deri, at naar der er Tale om at anvende Skalaen, saa peger man paa den dividendeberettigede Del af Omsætningen, men naar man skal til at tale om, hvad der maa ydes Kunderne, saa taler man om Rabat. I almindelig Sprogbrug er Dividende og Rabat to helt forskellige Ting. Dividende er noget, man deler, og hvad er det, man deler? Man deler et Overskud. Man kan i Virkeligheden slet ikke tale om et dividendeberettiget Overskud, uden netop hvor der er Tale om den Fordelingsproces, som en Brugsforening eller som et Aktieselskab er inde i. En Rabat, en Købmandsrabat, der fastsættes forud, har i og for sig slet ikke noget med Begrebet Dividende at gøre.

Jeg beklager derfor meget, at man har sluppet Tanken paa Halvvejen og er gaaet over til dette Udtryk „den købmandsmæssige Rabat“. Hvor megen Realitetsforskel der er i det, naar det kommer til Stykket, om man betaler paa den ene eller

den anden Maade, kan man altid strides om; men rent økonomisk, konstruktivt, er der en meget stor Forskel paa det, og der maa være en stor Forskel paa det. En Købmand handler paa eget Ansvar, og han kan paa Forhaand sige til sine Kunder: Hvis du handler med mig, saa faar du den og den Rabat, og det maa saa være hans egen Sag, om han, naar Aaret er omme, har haft Raad til at betale denne Rabat, eller han ikke har haft det. Det beror paa, hvordan han har kunnet drive sin Forretning. Men der er ingen fornuftig Mening i, at en Forening, hvis Medlemmer er ansvarlige for Foreningens Økonomi, paa Forhaand, inden de har set, hvordan Aaret forløber, skal blive enige om at bestemme og afgive den Dividende, som de tilsigter at give ved Aarets Udgang, hvis Virksomheden forløber paa normal Maade.

Det er jo ikke to Økonomier, om jeg saa maa sige, to økonomiske Interesser, der staar over for hinanden, naar der er Tale om Brugsforeninger, saadan som der er, naar der er Tale om en Købmand. Dér er det de samme Mennesker, der i Virkeligheden skal modtage og betale Rabatten. Realiteten er den, at man er blevet enig om i en Fordelingsvirksomhed at indbetale et større Beløb, end Varepriserne i og for sig dikterer for at skabe en vis Sikkerhed for Virksomhedens Gang, og naar saa Aaret er omme, faar man tilbage noget af den Overpris, man har betalt. Det er og bliver et Grundsynspunkt for en Brugsforening, for saa vidt den er lukket. Noget andet er naturligvis Spørgsmaalet om de aabne Brugsforeninger. Dér er der vil ingen Divergenser i Realiteten imellem os. Ogsaa efter det Forslag, som er sillet fra Flertallets Side, vil Brugsforeningerne jo komme til at betale en stigende Skat af denne Handelsfortjeneste. Men med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvornaar Rabatten skal betales, og hvordan den skal beregnes, kan man ikke rent praktisk sidestille Købmandsvirksomheden og Foreningsvirksomheden, for det er to forskellige Ting, det drejer sig om. Noget andet er, at hvis man vilde drive Virksomheden med Rabatgivning i Aarets Løb, vilde der maaske skattemæssigt set ikke komme saa forfærdelig stor Forskel frem.

For mit Vedkommende er Stillingen altsaa den, at bortset fra det rent konstruktive tillægger jeg ikke den Forskellighed, der er mellem det fra konservativ Side stillede Forslag og Flertallets Ændringsforslag i nogen afgørende Betydning. Bortset fra dette Forhold ligger man i Virkeligheden stort set paa Linie med hinanden. Der kommer